

Megjelenik minden héten négyszer: t. i. a Jelenkor vasárnap, kedden és csütörtökön; a Társalkodó pedig pénteken, mindegyik minden ízben egyegy iven. Előfizetheti helyben a szerkesztő's kiadó tulajdonosnál úri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívánatos példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatali utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetés főlvetetik's pontosan és jutányosan közöltetik.

A' követk. július-decemberi folyamán a' Jelenkor hetenként rendszeren négyszer, 's a' majdan mutatkozó fejlemény szerint hatszor fog megjelenni. A' szállítási postabér valamennyire csökkent ugyan újabb határozatnál fogva, amde a' lapkiállítás költsége ahoz mérsékelve sokkal tetemesb arányban növekedett; mindazáltal olcsóság miatt számos részvételre számíthatva mi a' lehető legjutányosb előfizetési árt mérsékeljük lapunkra nézve, t. i. hetenként négyszeri megjelenésénél Budapesten borítékalanul házhoz küldve félévre: 5 pfrt., borítékosan szinte házhoz küldve: 5 frt. 40 kr.; postán kétszeri küldéssel, — minthogy csak kétszer járnak hetenként legtöbb részei 's helyeire az országnak még eddig vidéki postáink — 6 fr; déssel, — minthogy csak kétszer járnak hetenként legtöbb részei 's helyeire az országnak még eddig vidéki postáink — 6 fr; hetenként négyszeri küldéssel: 6 frt. 40 kr. pengő. Előfizetést elfogad az egyesült egész haza minden postahivatala; Pestben pedig az úri-utca 453. sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletén — hol, mint eddig, egyszersmind a' szerkesztő hivatalt létezik, —

FOGLALAT. Magyarország és Erdély. (A' kir. kéziratok. Miniszteri rendeletek. Vidéki mozgalmak. Esztergom, Debreczen, Pécs városok, Tolnamegyéből, követválasztások.)

Külföld. (Anglia, Francia, és Olaszország. Aldunai tartományok; Ausztria.)
Ertesítő.

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

Pest, június 6-án.

Furesán vagyunk mi maig alkotmányos fogalmakkal. Alig ha van széles e' hazában vérmesb alkatu ember, ki hajba nem kapna alkotmányosságunk megtagadójával. A' kevésbé gondolkozók plane olly édeseket álmodnak alkotmányos függetlenségünkről, hogy szinte kipirosodik arcuk az öröm mámorától.

Czifra nép vagyunk, szavakkal is beelégedők, csak azon szavak hízogók, inyünk szerintiek legyenek. Ha pedig kedves szavaink törvénybe is foglaltatvák, akkor senki ne beszéljen velünk gyalog, mert mi hozzá lóhátról vetünk egyegy sajnálkozó, vagy ha nem vasból gyurt ó kigyelme, — sujtólag megvető tekintetet: sőt, ha kurucz kedélyünkben talál a' pillanat, amugy istenesen egyet káromkodunk is. Ó lássa aztán e' rettenetes harag követkevényeit.

És mi — e' sorok írója — ama rettenetes harag daczára is kénytelenek vagyunk kimondani, hogy alkotmányosságunk alig több egy édes álomnál, melyet a' zord való kézzel foghatólag robbant szét. A' keserű ébredés kínait gyakran kell éreznünk, midőn aztán pirulva tapasztalhatjuk nemzeti gyöngeségünket. —

Többször olvastátok már nemde, ó fölségének sajátkezűleg irt parancsait, a' Jellasicshoz, Hrabovszkyhoz 's'ltb. intézettek. —

Ti mindannyiszor benső megeléggel fogadtátok, kivált midőn megértétek, hogy a' miniszterium eszközlé ki azokat. —

Pedig ép e' kéziratok tanusítják ám, hogy alkotmányosságunk illusio, függetlenségünk merő agrém.

Állításunkon ne botránkozzatok meg; nem republicai eszmék bálványzása tett bennünket vakmerökké (mert mi jelenleg hűségesen meghajlunk a' királyság előtt, de csak alkotmányos királyság előtt, minőnek lenni igényeltetik a' magyar királyság) nem republicai hévből tehát, hanem alkotmányos buzgóságból vitatjuk, miképen a' dolog nincs rendén. —

Vallása ugyan nemzetünknek a' királyság, de koránsem olly vallása, mely vakhiten alapul, mely gondolkozni nem enged, mely kezeinket cselekvéseinkben megkötheti.

Csupán a' törvény — mint a' király és nemzet egyesült akarata — az, melynek föltétlenül hódolni köteleességünk. És a' törvény szerint csak olly rendelet érvényes, mely egy felelős miniszter által aláíratott.

Ezt követeli az alkotmányosság theoriája. Különbén vagy nincs felelősség, vagy a' király személye nem sérthetetlen.

Pedig a' király személye szent és sérthetetlen, mert nem vétkezhetik, és nem vétkezhetik, mert rosszat nem tehet. Miért nem tehet? mert rendeleteiért kormánya felelős. A' kormány felelőssége pedig személyre viszonylik, és ezért kell valamely miniszternek aláírni a' rendeletet.

És mivel a' király személyéről azt szabad mondanunk, hogy sérthetetlen, önként következik, hogy hát ha rendeletei ellenjegyzés nélkül jelennek meg, ha illyenkor privát véleményénél többnek tekintve — törvényes foganatot is nyerne, — nincsen felelősség. E' nélkül pedig az alkotmányosság merő agrém.

Miniszteriumunk, midőn illy legfensőbb kéziratokat eszközöl, vagy azon érzetben teszi, hogy kormányunk alkotmánytalan, erőtlén, — vagy hogy a' felelősség alól menekülni akar. Ez utóbbit nem hisszük: tehát állnia kell az elsőbbnek. —

Azt pedig hogy alkotmánytalanok legyünk, épen most, tűrni nem lehet, sőt hinnünk nem is szabad: következik, hogy a' miniszterium nem alkotmányos lépésre kényszerült azon jó szándékból, hogy alkotmányos kerékvágásba hozza a' dolgokat. —

Azonban ezt nagyon helytelenül cselekvé, mert ha például eszébe jutna Jellasics ó bántásának a' törvény, 's a' fölség kéziratát egész tisztelettel félre tenné, mi volna teendő ellene?

Különös dilemmába keverhetné a' miniszteriumot.

Egyébiránt, hisszük, hogy Jellasics ezt nem teszi, sőt ha szakadni nem akar, tán hódoland is a' legfensőbb akaratnak: de nekünk alkotmányos theoriáink mellett ez szomorú vigasztalás lesz, hogy a' vétkezést köteleességére terelni önkormányzati jogunknál fogva nem birtuk, hanem a' királyhoz mint a' nemzettől külön vált hatalomhoz, kelle folyamodnunk.

Uraim, az pedig iszonyu tévedés, ha külön választjátok a' hatalmakat.

A' királynak kell a' nemzet erejére, mellytől veszi hatalmát — támaszkodni, és nem viszopt.

Ennyit megjegyeznünk hazaifüi kötelesség volt.

Belügyminiszteri értesítések.

I. Rendelet. Azon legfontosb eseményeknél fogva, mellyek Európaszerte mind kedves hazánk körül, mind annak kebelében naponként változó és napról napra aggasztóbb alakban mutatkoznak, úgy a' korona és az ország 's kapcsoltrészek épségben maradásának, mint a' legközelebb mult törvényhozás által megalapított szabadság biztosításának érdekében, elkerülhetlenül szükségesnek ítéltém, ó fölsége nevében, az országgyűlést már e' folyó esztendő sz. Jakabhava második napjára eső pünkösztáni második vasárnapra, Pestvárosába sietve összehíni.

Az országos tanácskozás tárgyai főképen azon eszközök kiállítására és megszerzésére leendőnek, mellyek által a' véstől környezett királyi koronának 's hazának díszes, szilárd és független fennállhatása biztosíthatatik: Önöknek ezzel meghagyom, hogy a' fölség kitett helyre és időre, az 1848ik Vik törvényezikkelyben meghatározott számban 's módon választandó, és az országgyűlés tanácskozásában résztveendő képviselőiket pontosan elküldeni, a' köztörvényekben megrendelt büntetés terhe alatt, kötelességöknek ismerjék.

Budapest, május 20-án 1848.

István, nádor kir. helytartó.

Szemere Bertalan, belügyminiszter.

II. A' belügyminiszter Szepes, Gömör és Liptó megyékbe kir. biztosul Szentiványi Károly gömöri főispánt küldte ki, egyrésztől örködni azon forrongó mozgalmak fölött, mellyek a' gallicziai széleken folyást különféle és változó alakban mutatkoznak, másrésztől a' bujdokolva izgató panszláv törökvést meggátolni, megsemmisíteni, 's az alkotmányellenes izgatók befogatása által is tiszteletet szerezni a' törvényeknek, 's békét és csendet a' hazának.

Illyen értelmű rendeleteket intézett a' felsőmegyei főispánokhoz is, kijelölésével azon személyeknek, kik a' státusegység ellen irányzott bujtogatásokról vádoltattak.

Egyszersmind olly tót hirlap megjelenése iránt is tón buzditást és intézkedést, mely a' népet valódi érdekeiről felvilágosítván, megvédi az izgatók veszélyes befolyásától.

III. Csernovics Péter főispán és királyi biztos a' miniszterekkel értekezvén, terjedtebb hatalmat és több erőt nyert a' bujtogatásokat meggátolni, a' bűntést megfenyíteni. — A' rendelkezésétől függő katonaság száma tetemesen megszorított. A' bánati határországban a' törvényeket személyesen hirdeti ki, és utasítása szerint mindazon reformokat eszközlésbe veszi, báró Jovics vezérőrnagy segedelmével, mellyek törvényhozásán kívül megadhatók. Egyszersmind a' teendő sokasága miatt Vukovics Szabás temesi első alispán szinte biztosul nevezetett ki.

IV. Csányi László királyi biztos megbízott rendkívüli teljes hatalommal, hogy a' Dráva inneső mellékén, Varasdától Eszékig, rendelkezék mind azon nemzetőrségről, melly az illető megyék önkéntes nemzetőreiből mozdíthatóvá, megszabott díjjal, alakítatik, — mind azon órtáborról, melly Eszék mellett fog összevonatni. Ótalma alá vesz személyt és vagyont. Kiket a' kapcsolt országból a' rettetés és lázongás kiűldözött, a' királynak és hazának minden illyen hívei védelmet elsöben is nála keressenek. Olly erőre fog támaszkodhatni, mellyel képes leend minden lázongást vagy épen megtámadást eltíporni. Napról napra öregbedő eszközeivel biztosítani fogja a' törvénynek uralmát, 's táborában menedéket találánd a' királynak és hazának és az alkotványnak minden híve. Utasítva van különösen Eszék városát is venni gondjai alá, az illető főhadi kormányzósággal egyetemben, melly városnak polgárai legújabbán ragyogó jelét adták a' korona és alkotványszerűséghez ragaszkodásnak, — midőn közgyűlésekben a' magyar szövetséget fentartani 's a' jun. 5ki tartományi gyűlésre, mint törvényellenesre, követet nem küldeni diadalmasan elhatározták.

V. Kellő lépések történtek, hogy a' magyar érdekek ne csak a' frankfurti gyűlésen, hanem egyéb külső helyeken se maradjanak képviseletlenül, és hogy azoknak igaz megismertetésével alapja vetessék meg azon európai állásnak, — mellynek elfoglalására a' magyar nemzet minden tekintetben hivaiva van. Bővebb közlések még most nem történhetnek.

VI. A' miniszteri tanácsban elhatározott, a' magokat olly példás hűséggel és hazafisággal viselt eszéki polgárok ószinte és bizodalomteljes kérelmének folytában is, miszerint a' kapcsolt országok törvényhatóságai a' levelezés aképen folytattassék, hogy a' kormány magyar eredetiben és horvát vagy szlavin hiteles fordításban, a' kapcsolt országokbeli törvényhatóságok pedig horvát vagy szlavin eredetiben és magyar fordításban fogják küldözni leveleiket addig is, mig a' törvényhozás körülményesben rendelkezhetnék. E' végből a' belügyminiszter hiteles fordítókból egy külön osztályt állítand fel, melly az ó igazgatása, de valamennyi miniszter szolgálatára álland.

Budapest, június 2-án 1848.

VII. A' városokhoz a' belügyminiszter a' következő körrendeletet intézte:

A' törvényhozás közigazgatási viszonyainkat lényegesen megváltoztatta. A' szabadság és fejlődés világszerte diavatozó biztosítékai a' magyar korona alatt élő népek számára is megszerezettek. A' milly rögtön és váratlanul lepte meg a' nemzetet e' változás, olly mélyen és terjedelmesen hatott az alakítási mozgalom a' társaság minden rétegeibe. Tanácsos vala, a' szabadság, az egyenlőség, a' testvériség magasztos érzetét eleve a' családi körben, a' községekben, a' megyékben ébreszteni és ápolni; tanácsos vala, a' szokatlan érzelm első nehézkesebb mozdulatait figyelemmel kísérni ott, hol a' végrehajtó hatalom a' tévedéseket könnyebben igazíthatá, a' tulajdonosokat könnyebben fékezheté, és hol mindkettő, habár magán vagy helybeli viszonyokon sérelmet ejthetett is, a' nemzetélet irányára tartós kártékony befolyást nem gyakorolhatott. —

A' megyék, városok és kerületek átalakulása, kevés kivétellel és érezhető rázkodtatás nélkül, eszközölve van. A' nemzet tanuságát adta, hogy a' szabadságra érdemes, hogy azt gyakorolni képes is. Edzettebb erővel jelenik meg az első kísérlet után, az elégedettség, az öntudat büszke örömmel.

Azért megérkezettnek hiszem idejét, hogy a' legfőbb, a' legszentebb jog érvényesítésére szólíttassék fel, t. i. országos képviselőinek megválasztására.

Ha nem borulna is föltünk a' politikai láthatár, szükséges volna mégis az országgyűlés minlélelőbbi egybehívása; mert a' nemzet ön-létszerítését voltaképen csak az országgyűlésben éri el, melly jogai fölött örködni, és a' veszély rohamainak diadalmasan ellentállani legalkalmasabb.

Ennélfogva, miután az országgyűlés kezdetének határnapja folyó évi július 2-ára van kitűzve, mennyiben a követválasztási előzvények kebelükben eszközölésbe még nem vétettek; —

rendelem:

1) A választás napja jelen rendeletnek vétele után, az 1848: XXIII. t. cz. szerint szerkeztettközgyűlés által azonnal megállapították és közhirül adatik.

2) A város, ha egynél több követnek választására jogosítottatik, a népszám arányos felosztása szerint, az 1848: V. t. cz. 6. §. értelmében annyi kerületre osztatik fel, mint a hány követ választandó.

3) Mindegyik kerület, önálló választó testület gyanánt, követét maga választja; azért egy választó több kerületben nem szavazhat.

4) A közgyűlés választja meg a középponti választványt, ennek elnökét és je gyzójét szavazattöbbség útján, oly számban, hogy ez a választók öszeírását minélőbb bevégezhesse. —

5) A középponti választvány alakítva levén, a hatóságának, mint olyannak, intézkedési joga megszűnt; egyedül a 8. §. értelmében szerkezendő jegyzőkönyvet fogván nekem haladéktalanul megküldeni.

6) A középponti választvány külön 3 tagból állandó annyi választványt küldend ki kebeléből, mint a mennyit a helybeli körülményekhez képest szükségesnek ítélend.

7) Hogy jogától senki el ne ütessék, a 13ik §. értelmében előrebocsátandó szabatos figyelmeztetések után, az alválasztvány előzetesen hirdetendő helyen legfőlegb 14 napig öszeírul, és a megjelenők bejegyzését, a törvény értelmében eszközöli.

8) Ezen alválasztványok a 15. §ban is említett polgári lajstromok, ugy czéhbeli bizonylatok, birtoklevelek és egyéb hiteles okiratok nyomán, a kétségtelen választókat az 1. alá mellékelt minta szerint készitendő jegyzőkönyvbe beiradják. —

9) Ha a jelentkező választónak képessége iránt kétség van, ez miben áll, az észrevételek sorozatában följegyzendő.

10) A határidő eltelte után, az alválasztványok öszeírásai jegyzőkönyveiket a középponti választványnak azonnal átadják.

11) A középponti választvány pedig, az országgyűlési határidő közelsége miatt, tiszti feladásában a 21dik §. rendelete szerint lélekisméretesen, de egyszerűen lehető gyorsan fog eljárni, teljes nyilvánosság mellett,

12) Bevégeztetvén a kp. választvány munkálata, a jegyzőkönyvek egy példánya nekem azonnal beküldendő.

13) A választók száma illyképen megállitva levén, a kp. választvány a követválasztás napját meghatározza, és a 25 §. rendeletéhez képest közhirre teszi, egyszerűen ha több követ választandó, minden kerületi választványhoz elnököt és jegyzőt, előre nem látott esetekre pedig helyetteseket is nevez.

14) Megérkezvén a választás napja, az elnök a kitűzött órában és helyen a választási gyűlést megnyitja, és azon választókat, kik valakit követül ajánlani szándékoznak, és ebbeli szándokukat neki előzetesen bejelentették, ajánlatuk ünnepléses megtételére sorra felszólítja; a választvány és csendtiszték segedelmével iparkodni fog, valamint az ajánlók, ugy az ajánlottak előadása alatt a csendet háborítlanul fenntartani.

15) Az ajánlások megtörtévé, a választás a 3 §. rendeletének megtartása mellett, a szerint eszközöltetik, valamint ezt a 28—45 §ok világosan elrendelik.

16) A választás befejeztetvén, a folyamáról vezetett és egy példányban a megválasztottak kézbesitendő jegyzőkönyvnek másik példánya nekem haladék nélkül bemutatandó.

Bizom, hogy a városok tanuságot fognak adni, miképen a miveltség, mellynek kitünően sajátuknak kellene lenni, rendben és az eljárás méltóságában nyilatkozik. Bizom, miképen minden választó, öre lesz egyszerűen a csendnek, öre azon alkotványos jognak, mellyet most először gyakorol nem várt mértékben, öre a szabadságnak és egyenlőségnek, mellyet csak akkor élvezünk biztosan, ha a jogot másban is tiszteljük, és a mindnyájunkat védő törvények sértetlen fenntartásában, a testvériség érzetében közremunkálunk. —

Kelt Budapesten 1848. május 22-én.

Sz emere Bertalan
belügyminiszter.

VIII. A belügyminiszter felhíván értekezésre a gyorsírókat, a Budapesten levőkkel aként végzett, hogy az állodalom részéről rendszerezett díjt huzván évenként, ezenfölül az országgyűlés folyama alatt, napi és irnoki díjt huzandának, s e szerint jutalmok a munkához képest növekedik.

XI. A jászkun kerület közönségének s Hevesmegye első alispánjának jelentése szerint, a mult őszzel megtelepedettsáskáknak minden szorgalom, figyelem s költség el-

lenére elmaradt tojásaiból, f. hó 19ke körül nagyszámu sáskafiók keltek ki, s a vetésekben már is szembetűnő pusztítást okoznak.

Miután könnyen megeshetik, hogy a sáskatojások, azon megyékben, mellyekben mult őszzel a sáskasereg letelepedett s pusztításokat tön, gyökeresen ki nem irtathattak; s hihető, hogy a kikelt fiókok szárnyra kapván, az ország többi részeit is ellepek, a mint egy részről a fölül nevezett hatóságok a már kikelt fiókok kiirtására mindent el fognak követni, ugy önök ragaszkodva a m. k. helytartótanács m. é. 38,338 sz. alatt kibocsátott utasításában kijelölt módokhoz előzőleg oda munkáljanak, hogy, ha e megyében sáskák mutatkoznának, azok eltávolításában vagy kipusztításában minden eszköz fölhasználtsák, s a mennyiben netalán tojásmaradványok mutatkoznának, azok, vagy a már kikelt fiókok kipusztításairánt a fenirt utasítás és saját tapasztalásuk szerint célravezető eszközökhöz és módokhoz sietve nyuljanak, és engemet időről időre mind a veszély terjedéséről, mind annak szűnéséről értesítsenek. Kelt Budapesten május 26án 1848. Sz emere Bertalan, belügyminiszter.

A földmívelési miniszteriumból.

A hirlapok azon mellékleteire nézve, mellyek a hirlapok kiegészítő részét nem képezik, rendeltetik: 1ör. A hirlapi mellékletek a hirlapokkal ezután is, csak az eddigi meghatározott díjizetés mellett küldethetnek szét. 2ör. A ki illy mellékleteket valamely hirlappal szétküldeni kíván, köteles az illető postahivatalnál, a szétküldetni kívánt mellékletekért eső díjt előre lefizetni, egyszerűen pedig az illető lapok szerkesztőségének vagy kiadójának írásbeli megegyezését előmutatni arról, hogy a melléklet hirlapjávali szétküldését nem ellenzi. 3ör. A szerkesztőségnek vagy kiadónak ezen nyilatkozata, a postahivatalnál, melly által a melléklet szétküldése eszközöltetik, megtartandó. 4er. A hivatalos tárgyú külön mellékletek szétküldése a szerkesztőségek előleges értesítésének nélkül is eszközöltethetik.

Krighamer János pesti 30i ellenőr nyugalmaztatott.

A vallás-és közoktatási miniszteről.

I. A karloviczi érsek s metropolitának.

Midőn nagyméltóságod engem az Ujvidéken tartandó értekezletről tudósita, nem másképp tüntető elő azt, mint a vélemények központosításának, a bekövetkező egyházi gyűlekezet előkészítésének békes eszközt.

E helyett azonban, miként közönségesen tudva van, s maga nagyméltóságod f. e. 405ik sz. alatt kelt levelében előadja, amaz értekezlet, a magyarföldi g. n. egyesültek nagy részének részvéte nélkül, idegenekből is szerkezdve, Karloviczon akép és olly dolgokba vegyült, a mikép s a mellyeket sem törvényeink, sem az 1779. évi július 16án kiadott szabályok, sőt magának a keleti egyháznak elvei sem engednek meg, a minthogy az ellen magának ezen egyháznak magyarföldi hívei nem szűnnek meg folyton nyilatkozni.

Minélfogva mind a patriarcha-választás, mind a mód, mellyel az tételt, törvénytelennek ezenmel kimondatván, nagyméltóságodnak rendelem, a mint következik:

1) Habogy az egyházi gyűlekezetnek Temesvárra júniusnak öszerinti 15 kére történt áttételét, a nádor királyi helytartó ő fönsege által, az én előterjesztésemre f. év május 15ről kiadott rendelet értelmében még ki nem hirdette, azt haladéktalanul 24 óra alatt, a legszorosabb felelet terhe alatt, saját költségén küldendő sürgönyök által hirdesse ki. És e szerint

2) Nagyméltóságod azon kívánatának, hogy az egyházyűlekezet még június 15ről is halasztassék el, és Temesvárról Karloviczra viszatéttessék, hely nem adatik annyival inkább, mivel a karloviczi törvénytelenségek még szaporították azon okokat, mellyek az egyházi gyűlekezet áttételét kívánták.

3) Ó felsége, a magyar-és kapcsolt országok királya, már az 1779. július 16án a keleti egyházhhoz tartozó magyarföldiek biztosítására kiadott nyilatkozványában is kiszabta azon formákat, mellyek szerint ezen egyház kívánatai előterjesztessenek; midőn pedig a legújabb törvényeket szentesitette, sanctiók kimondotta — a mit nagyméltóságod tudtulatad híveinek, — hogy ő felségének rendeleteit mindenkoron és minden kívánataik iránt a miniszterium útján veendik.

4) Miután az országgyűlés f. évi július 2-ára ki van hirdetve, egygyel több az ok, miszerint az egyházi gyűlekezet — a már kijelölthelyen és időben — megtartani kell; a mint-hogy az valósággalis meg fog tartatni azok által, kiknek ottan törvényeszen helyök van, s kell, hogy jelen legyenek. Minden más tőreívés, mellyek e congressus kebelén kívül keresnek lételt, törvénytelennek s a rendbontás fokozatához képest megbüntetendőknek nyilváníttatnak, és olyanoknak ki is hirdettessenek.

A kormány minden, a koronához tartozó népfajnak s így a szerbajkuaknak is jogait őrizni fogja, de nem fogja türni, hogy a magyar földön egyik népfaj a másik fölött, sőt ugyanazon fajnak egy része a másik rész fölött, mint Karlo-

viczon történt, ugyanazon egyházban előnyökkel éljen; a kormány igyen elnyomatottnak pártjára kel, és minden engedetlenség ellen tudand a maga rendelvényeinek foganatot szerezni.

Budapest, június 3-án 1848.

II. A miskolci tanítóképező intézetnél, Mester István lemondásával megürült egyik tanszék szabályszerű betöltéséül, a kassai tan. főigazgatóság előtt tartandó pályázat f. é. szentmihályhó 1jére tüzetelt.

A honvéd zászlóalj elrendezési tanácsából ezenmel köztudomásul adatik, hogy a honvéd öltözetéhez megkívántató posztó, vászon, bőr, sínórzat és pakfongnemű kelmék szállítása végett csütörtökön, azaz f. hó 8án a nevezett tanács ügyteremében szabadsajtóutczai szabadsajtóudvar-házban, árverés útján szerződés fog költetni; ennélfogva mindazok, kik a fenemlített kelmék szállítását felvállalni akarják, a kitűzött hely- és időben személyesen vagy megbízottaik által jelennek meg. Egyébiránt szükségesnek tartom megjegyezni, hogy e szállítási szerződés és árverés csupán a két pesti honvéd-zászlóalj szükségéire szoritkozik, a többi 8 zászlóaljról nézve pedig, hogy a Pesten kül lakó kereskedők és gyárosok is résztvehessenek benne, f. hó 15én fog tartatni.

Pest, június 5én 1848.

Mészáros Lázár,
hadügyminiszter.

Felszólítás.

Az önkéntes magyar honvédsereg számvevői hivatalához a hazai nyelvben tökéletesen jártas és gyakorlott, jövőseletű több egyed kívántatván, kik számvevői segéd-minőségben havonként 30 pft díjjal és téli hónapokban 3/4 öl tuzifa illetvénynyel; ezenfölül érdemeik szerint egyenesen a haditanácsban is alkalmaztatni, s illő pótlék-díjjal jutalmaztatni fognak: —

Mindazok, kik a fenérintett tulajdonokkal ellátva, ezen hivatalbalépni kívánának, ezenmel felszólítatnak: hogy magokat, bizonyítványaik előmutatása s lakásuk feljegyzése mellett, az országos haditanács gazdasági osztályánál, személyesen vagy írásban mielőbb jelentsék.

Budapest, június 4én 1848.

Gr. Széchényi István,
helyettes miniszterelnök.

Baldacci.

Vidéki mozgalmak.

Esztergam kir. város és kerülete sz. Tamás, érseki város, sz. Györgymező jun. 2án választotta országgyűlési követét, miután a választók, számszerint 1586, a törvények értelmében öszeírattak. Jun. 1jén este roppant néptömeg három zenekar és sok fáklýval Besze János jelölthez vonult irántai bizodalmat ünneplésesen tanusitandó, midőn Besze harsogó szavával politikai hitvallását nyilványította.

Jul. 2kán pedig szinte zenével zászlók alatt mintegy harczi rendben vonultunk a főpiaczra, s ott négyszögbe álltak a választók, középett asztalra lépett a középponti választvány elnöke Maurovich Rezső, s követválasztásra fölhi- vá a tömeget s nem történtek ajánlatok, mert egy szóval Besze t kíváná a választók egyeteme; igenis, ünnepi egyetértséssel, egy szívvél ő választott meg követül; ki föllepén a bizodalmat megköszönvén, fogadta, hogy a vallásszabadság, nemzetiségnek, az ipar, kereskedésnek pártoló harcossá leend.

Egy óra alatt a legszebb rendben vége lön a választásnak. Esztergam talán első választá követét, s példát nyújtott, miként testvéri egyetértséssel kell a haza ügyei- ben eljárunk, ha a köz jót valódílilag szívünkön viseljük; a kapcsáskodás, civakodás kiszámithatlan károkat von maga után. — Jun. 1sőjén toborzás intézetett a város és megye részéről, a lelkesedés nagy, első nap a város 27 alkalmas újonczot adott által az őrségnek; a megyében folytattatik.

Ugyanez napon lelkes hazánkfia Zerdahelyi Ede, a honvédelem szükségéi fedezésé gyarapítására városunkban hangversenyt rendezte, mellyben a versenyön kívül szónokolt Besze János a hazafiságról; Nedeczky Katalin jól rendezett nőnevelő intézete részéről Morász Nina lelkesen szavalá Sujánszky „Indulóját“ a képezde részéről Eliás Márton zenetanár a „Szózat“ dalával kedveskedett, igen szép vendégkoszoru előtt. A jövedelem 50p. fr. Závody Albin és Horváth K. a hangversenyadó által felhívott pénzkezelési ellenőrök, a rendezés körül szépen fáradoztak. Csak tegyen kiki tehetsége szerint, s tengeráldozatot gyűjtünk édes hazánknak boldogítására.

Nyomdánkat éjjel nappal izszasztják a rölapok és rovatok, jelentékes munkák is vannak sajtó alatt, egyik Besze Jánostól a „ceolibatus ellen“; másik pedig Májer István tanártól „a képezdek reformja“ miniszteriumnak benyújtandó dolgozat. — A nemzetörség tüzei nem elégedvén meg 2 ályujokkal, már más és nagyobb kettőt rendelték meg, miszerint szükség idején a hon védelmére szentelhessek.

R. L.

Debreczen május 30.

Viszsaléptünk... keservesen visszsaléptünk!

A' szabad husmérést, mely a' mártiusi napokban Debreczenben is decretáltatott 's gyakorlatba is vétetett: újdön közgyűlésünk, beigtatásának 2ik, mond második napján, annak módja és rendi szerint leszavazván, ünnepelesen el-törölte...

Szép... nagyon szép!...

Tehát a' szabad verseny jótékonyágát csak azért ad-tátok meg, hogy ismét elvegyétek?.. No úgy inkább ne is ad-tátok volna. Mert ha valami gustuós falatot az ember megizel 's midőn legédesebben akarná élvezni, egyszer csak kikapják kezéből: nagyon roszul esik hogy kudarcot kap appetitusá..

Igy járt a' debreczeni publicum a' szabad husvágással.

De van is ám érette zugás jobbra balra 's teremtette özőnnel. „Ni — mond a' tömeg — már azt a' kis szabadságot is elveszik megint, a' mit adtak! — És ez természetesen elégtelenséget okoz a' népben. Sic, sic! —

Ha a' mészáros privilegiumától megfosztatása, vagy helyesebben, privilegiumának másokkai megosztása törvényellenes: ugy ezt akkor kelle megfontolni, mikor ideje volt, 's a' szabad husmérést nem hozni be. Ez helyén leendett. (?) De most miután behozatott, ha következetességből nem is, legalább hogy a' nép békes hangulata meg ne zavartassék 's benne bizalmatlanság ne keletkezzék: nem kellende eltör-lení. —

A' mészáros czéhet, sőt általában minden czéhet hiába már conserválni akarni. Akarjuk hinni: nem sokára bibelődik velök a' barricados kor.

Különös, hogy olly polgártársak is küzdöttek a' szabad husvágás ellen, kik behozatalakor mellette csatáztak! Ha ez nem olcsó biberálismus... akkor engemet az ördög vigyen el: De térjünk más tárgyra.

A' képviselő testületről (t. i. a' városiról) nem szóltam előbbi levelemben, most szólok. Meg alakult. Benne itt ott van diplomaticus ember — különösen prókátor. Még megérjük, hogy ezt a' fit már Debreczenben totaliter desavouirozzák... Pedig isten bizony jobb sorsra volna érdemes.

A' követválasztási mozgalmak 's előkészületek javában folynak. Rágalmazók azt suttozzák, hogy a' 3 követ egyikét a' népből; teszem az eke vagy töke mellől szándékoznék a' nép választani. Gratulálunk...

Örvendetes újságul irhatom, hogy nálunk mind az önkéntesek serege, mind a' haza oltárára tett adományok mennyisége, majd hiedelmen fölül növekszik. A' polgári kör holnapután reggeli 8 órakor tart rendkívüli közgyűlést, tanácsko-zandó: mit resolváljon? Hiszszük: rangjához illoleg fog adományozni.

E' tárgyra még visszatérünk. Legalább a' nagyobbse-rü adományozókat átadandjuk a' nyilvánosságának.

U. i. Édes ur, ki ott NN. utcában gyűjti a' haza részire adományokat, egy szóm van önhöz. Ha még jártában kel-tében, valami ágrul szakadt szegény ördög, keservesen ke-resett öt váltógarasával találná önt megkínálni, ne utasítsa ismét el, megbikaolván magát, hogy egy forintot alul nem fogad el. Nagyon kérem.

A' szegény fillért ad, mert csak azt adhat. De „mindegy az adomány akár nagy akár kicsiny, ha mindene az áldozó-nak“ —

Azért szépen kérem: Fogadja el máskoronaz öt ga-rast. — Nagy J.

To l n a m e g y e, május 28án tartatott rendkívüli bi-zottványi ülés nevezetesebb tárgyai imezek voltak: a' hongyü-lésre meghívó levél, a' követválasztási ügyrendezésére meg-bizott középponti választványnak kiadatott. — Felolvastatott a' belügyminiszternek a' haza veszélybeni létéről ismertes és az ezel kapcsolatban levő 's pénzügyi minisztertől érke-zett levél; mellyek felolvastatása után B e z e r é d y István szomorú színekkel festő lelkes előadása által a' szabadságá-ban fiatal magyar haza ellen alattomban ugy, mint nyiltan tá-madt ellenséges fondorkodásokat, hazafi vigasztalással nyil-ványítja nőtten növekvő polgári bizodalmt a' miniszteri ta-nács iránt, azon böles és erélyes eselekvésért, mellyel a' fe-nyegető veszélyek ellenében föllép, 's köszönetet mond kü-lönösen azon nyilt bizodalomért, mellyel a' hazának állapotát és azáltal jelenleg igényelt rendkívüli segedelem mivoltát a' nemzettel közli; kitarja tovább mély sajnát azon szerencsét-lenség miatt, hogy urunk királyunk országunktól még mesz-szebbre távozott, melly bajnak azonban nem oka a' magyar, 's nem is mond le azon reményről, hogy sikerülend a' minis-terium fáradozásának arra birni fejdelmünket miszerint ma-gyar népének keblébe jöjjon, mellynek hűségénél, szereteténél, tiszteleténél nagyobb, szentséges személyét sehol sem fogja környezni, 's a' mint e' részbeni igyekezeteinek folyta-tására azt felhívni, úgy a' jelen rendkívüli szorongatott esetek-ben minden rendeletnek öszinte engedelmességgel leendő fogadatása felől bizodalmtjes öszinte nyilatkozatot tenni kel-lene; egyszersmind indítványozván: hogy most is, midőn a'

miniszterium rendkívüli segedelemre hja fel a' nemzetet, e-zen felszólítást a' miniszterium tervéhez alkalmazott móddal és mérték szerint kövesse a' megye; mire nézve mindenkinek az adakozásban tájékozásul szolgálólag javasolja az urbér megszüntével fenmaradt majorsági birtok minden holdja után a' 2 garas kivétési kulcsra való tekintet, mellyhez képest reá e' szerint csak mintegy 400 ft. esnek saját és Pál testvére birtokára — mégis azt jelenben 1200 pengő ftra emeli, 's ezen sommát a' haza védelmére kölesön gyanánt azonnal le-fizetni kész, ezenkívül elengedi medinai és szedresi adósai-nak e' részbeni adakozását és követelését irántok beszámít-ja, kijelentvén mindazáltal, hogy ezen ajánlata csak mint az első miniszteri felszólítás következeséül tekintessék, mellyet ha kell, még többre is emelni, legnagyobb szükségben pe-dig mindenét a' haza oltárára letenni 's utolsó csepp vérét is kiontani kész. —

Ezen köz lelkedéssel fogadott beszédet követte U j - v á r y József, kanonok, és P e r c z e l Miklós, valamint U j - f a l u s y Imre t. aljegy. és végre B a r t a l György t. főjegyző lelkes előadása; a' siker nem is hijányzott, elnöklő főispán ur vonzó példája után, ki az eddigi adóztatási mértéket bir-tokára nézve tetemesen fölemelte 's 1000 pftot ajánlott. Kö-cesény helységben derék lelkésük buzdítására 1200 vft gyült öszsze; Simich Ambrus a' gráboczi g. n. e. zárda igazgatója a' bizottványnak pirulva tudtul adott 36 vftnyi évi fizetéséből 3 esztendőre évenként 5 pftal ígérkezett a' haza védel-mére járulással, az említett zárda részéről pedig évenként 20 pft kötelezett. — Egyed Antal földvári pleb. és apát 500 pft.; a' medinai görög n. e. lelkész maga részéről 3 évre évenként 10 ft. hívei közös pénztárából pedig évenként 5 pft. olykép ajánlván, hogy az ennek megadásául reménylett vonakodás esetében ő teendi le helyettök az ígért öszletet. — Kurcz György 400 pft; Georgevics Pál maga helyett évenként 100 pft., ezenkívül két ezüst gyertyatartót, Dóry Ilka kisasszony részéről két borítékban levő ékszeret. — Radovics tolnai kereskedő esztendőnként 10 pft. és egy pecsétnyomó arany gyűrűt; Badicz sz. lőrinczi lelkész 40 pft. Fördös István szin-te 40 pftot ajánlván, és ezen sommát valamint a' bögyészi izraeliták által a' czélra kezeihez tett 200 pengő ft. azonnal le is fizetvén; Perczel Gyula 500 pft 's egyéb pénzze fordít-ható szereket; Angyal István az önkénytes sereghez már be-állott fián kívül évenként 10 pft és 40 lat ezüstjét. Forster Antal alezredes pedig 2 önkéntesnek, Ernő testvére helyett pedig egynek, továbbá Fridrich György és Ujváry József un. külön külön egynek egynek tartására magokat kötelezvén.

Többen is készülettek ajánlni, hanem ezek a' most kerü-letenként kinevezett választvánnyokhoz utasítottak, általában pedig Bezerédy István indítványa lelkes viszhangra talált. Az önkéntesek átvételére a' leküldendő tisztet várva várjuk, biz-tosnak Perczel Miklós nevezetett ki, Forster Antal nyugal-mazott alezredes valóságos ezredesnek, Perczel Miklós, For-ster Ernő stabilisokká, Ferdinand József nyugalmazott kapi-tány, Auernhamer toborzó főhadnagy kapitányokká; Bartal György, Perczel Pál, Ujfalusy Imre, Póznér Lajos, Paczolay György, Spányi Antal, Dúzs József tisztekké ajánlottak, ugy-szinte Vimmersberg Ferdinand, Németh János és Laskó Jó-zsef. —

A' tisztviselők és megyei szolgák állása csak helyette-sek által fog pótoltatni, viszszaérkezésük esetében helyeiket ismét elfoglalandják. Tormay Károly főorvosunk egészsegi tanácsnokká nevezetvén, hivataláról lemondott, a' részre-hajlatlan főispán jogainak csorbíthatása nélkül a' választást vokstra bocsátá, az eredvény Traiber József tiszteletbeli fő-orvost jelölte ki. A' választást vezérlő középponti választvány a' követválasztást következőkép tüzte ki: június 19én Szeg-zárdon délelőtt 9 órakor a' megyeházában. Elnö: Magyar Sámuel; jegyző: Domsits Lajos; június 19én Bonyhádon dél-előtt 9 órakor a' városházánál, elnök: Dóry Frigyes; 2od a' is-pán; jegyző: Halász József; június 21én Pakson délelőtt 9 órakor a' városházánál; elnök: Augusz Antal első alispán; jegyző: Daróczy Elek; június 21én Pinczehelyen délelőtt 9 ó-rakor a' városházánál elnök: Simon Rudolf; jegyző: Barbacsy Elek; június 23án Szakcsón délelőtt 9 órakor a' városházá-nál elnök: Fridrich György; jegyző: Madarász János; június 23án Kölesden délelőtt 9 órakor a' városházánál elnök: Sze-niczey Ferencz; jegyző: Füglein Mihály.

A' szegzárdi kerületben a' kijelölt lelkes Bezerédy Ist-vánunk; az ó kerkvényes kigyója még most sem tűnt el, fu-lánkját mint halljuk kezdi öltögetni, alkalmasint kitépik azt gyökerestül. A' más járasok jelöltjeit még nem tudjuk. Bartal György felett kétségünk nem lehet, Perczel Móríc sem fog kimaradni. R. I.

P é c s v á r o s tisztújítása f. é. május 28án kezdetvén Batthyányi Kázmér gr. elnöklele alatt, f. é. június 1én fejezt-e tett be köv. eredvénytel: polgár mester Aidinger Pál; főbiró Jellasics János; kaptány: Katics István, tanácsnokok: Müller Ferencz, Orbán István, Babrek Mihály, Frischman Ignác, Pretzl Mayer Antal, Kobor János, Lammer Frigyes, Dömötör

Zsigmond és Schedl Ferencz; főjegyző: Csacsinavics Endre, al-: Likl János és Puska Flórián; főgyógyvéd Nyers János, al: Rehák Rudolf; levéltárnok: Dorazsel Pál; számvevő: Gyur-kovich Endre; telekbiró Somogyi Ferencz; mérnök: Lukács Ignác; hadnagy Szücs József; főorvos Bandler Ödön, sebész: Vágner Károly.

A' volt beltanács tagjai közül csak egy volt kijelölve, bizonyosan azért, hogy ennek szeplőtlen ifjabb tagjai meg ne választassanak, és bizonyos kombinációnak utjában ne álljanak. Ezen tisztújítás nem a' törvény értelmében történt, 's a' vagyono-s és józan intelligens rész benne majd részt sem vett; a' sza-vazás nem vala titkos hanem nyilvános és a' voksoló kény-szerítve volt a' nyers erő hangos követelésére annak adni go-lyóját, kinek bizonyos egyed ezt adadni kívánta, dobott itt né-melnyik 5—6 golyót is nyilvánosan; mert a' voksszedő vá-lasztvány némelnyikénél (mert 4 helyen történt a' voksolás) a' golyókattöbbses számban osztogatták annak, kit bizonyos párt emberének lenni gondoltak, és a' párt kijelölésére sza-vazandónak reményltek, itt ellenörködés nem vala, mivel a' bi-zonyos párt egyedei alkalmaztattak mindenrová, egykettőt ki véve, kik aztán le is hurogattattak midőn a' fátyolt föllebbe-nítették, ovás tétetett ugyan ezen, különösen a' képviselőknék nem a' törvény értelmében megválasztatása ellen.

A' fölesküdt tanács 's képviselők egy része, minthogy többen e' tisztelet föl nem vállalták, június hó 3kán tartá első közgyűlését, hol több miniszteri rendelet tárgyalatott, a' tisztújítás elleni ovás, valamint a' volt főgyógyvéd hivatalától fölfüggesztetését 's fenytő vád alávételeit helyben hagyó mi-niszteri rendelet azonban elő nem vétetett, noha ezekre vo-natkozó iratok még május 31én kézbesítettek az új tanács-nak. Egyik külvárosunk lakossága már erdőromboláshoz is kezdett 's ennek akadályoztatására figyelmeztető beadvány sem került a' közgyűlésben elő; városunkban kinyomatva szét-osztott sorok által fölvilágosítás adatott az iránt, hogy sza-bad faizás 's erdőhasználatás ígéréte mellett törekednek né-melnyek hivatalba jutni. Ennyit tisztújításunkról.

Fegyvert városunk mind ez időig sem kaphatott, kül-döttei Eszékről üresen tértek haza, mert a' miniszteri rende-letre itt fegyvert nem adtak. Az önkénytesek toborzása ked-vező sikerrel foly; 5 nap alatt 115en álltak a' haza védői sorába. r. I.

K e c s k e m é t város megválasztá követel; K o s s u t h Lajost, és S z e n t k i r á l y i Mórícot; Kossuth e' megválasz-tatást el is fogadta. — T a n c s i c s Mihályt Siktóson, B e s z e Jánost Esztergamban választák meg országgyűlési képvise-lőül (O. P. Z.)

Muraközben két illyr emissariust fogtak el, egyik pap, a' másik uradalmi tiszt; Egerszegre kísértettek, hol a' statárium ki van hirdelve.

Az Ungar szerint Torontál megyében a' főispán indítvá-nyára G u t t m a n n Herman zsidó 1400 vokssal választott meg törvényszéki táblabirónak; Szabolcsban a' zsidók esküdt-bírákká választottak; Oros községi pénztárnokká is zsidót választott. Várárhelyben G r o s s m a n n, W o d j a n e r, Kohn szinte esküdtbírák lettek. — Az emancipáció eként tetteg élet-be léptetett, reméljük, hogy nemzetgyűlésünk nem fogja az angol peerek eljárását követni.

Budán a' képviselők is megválasztattak, öszszesen 168; ezekből a' várra esik 20, a' vizivárosra 51, az országuttra 19, ujjvárosra 18, Krisztina városra 18. Tabánra 42.

A' pesti tisztújítás jövő kedden fog megkezdetni.

KÜLFÖLD.

ANGLIA. A' felsőházban a' zsidó-emancipáció bill el-vetettett. Ez a' lapoknál — kevés kivétellel — általános el-lenszenvet támasztott. A' revolutionarius párt alkalmal hasz-nálta fel azt annak bebizonyítására, hogy a' mai korban a' fel-sőházak egészen fölöslegesek. — Május 27kén miniszteri ta-nács tartatott, mellyben állítólag Palmerston tárczájáról le-köszönt. — A' királyné igen jól mulat.

FRANCIAORSZÁG. Párizs máj. 26. A' börszenél e' napon ollyan hírek keringtek, miszerint Baudin francia ad-mirál május 17kén csakugyan megkezdé a' tüzelést a' nápo-lyi királyi lak ellen, 's 19ezer fegyverest szállított ki szárazra az ottani francziák, és nép védelmére. Hiteles levelek pedig mint tagadhatlan tény állítják, miként a' nápolyi ellenforra-dalmat egyenesen az angol követ Napier lord intézte, 's java-solta. Az angolok népellenies büne nyomoru tettel igen meg-szaporodott.

A' bourgeoisie gyűlése a' nemzeti gyárhelyek ellen na-ponkint növekedik; leginkább a' kisebb gyárosok indultak fel azon töké ellen, mellyeket a' státus e' vállalatokba fektet, hogy a' henyéséget gyamolítsa. Egy kalapos például 14ezer kalapra vett bizományát teljesítendő, a' szükséges dolgozók megnyerése végett a' nemzeti gyárhelyek főnökéhez ford-ult; de a' kirendelt munkások, kik helyeiken alig érdemel-nek 2 frankot, napidíjokat olly magasra szabták, hogy a' ka-lapos kénytelen volt bizományát Angliában eszközöletni. Ha-

sonló panaszok tételnek a szabók részéről is, mi által a veszekedés almája elvetetett, mely egyenesen forradalmat szü-

lend a munka részéről a tőkék ellen. — Egy lap szerint a Pigale utcában legitimista clubb alakult, mely V. Henrichet, mint Franciaország királyát nyilván proclamálja.

Blanqui május 27én estve a Montholon utcában 14ik szám alatti házban elfogatott; tartózkodási helye a 3dik emeleten volt, hova vezető lépcső egy rejtett ajtóval záratott el; s már a kiküldött rendőrtiszt visszafelé tartott, midőn észrevehé, hogy a háznak három emelete van, s ők csak kettőt kutattak ki; a háztulajdonos felszólított a harmadik emeletre vezető lépcsőzet megmutatására. A háztulajdonos nem engedelmességet; a rendőrtiszt tehát maga fogott hozza kisérőivel; s feltalálta végre a rejtett ajtót, melyen át csizga-lépcső vezetett a harmadik emeletre; fölmentek, egy szobából zajos beszéd hallatszott, aajtaja felnyitott, s Blanqui két barátjával asztalnál ülve találtott. A rendőrtiszt maga megadására szólította őt, különben a ház előtt föllállított nemzetőrséget veendi igénybe; a ház előtt nemzetőrség pedig nem volt. Blanqui megadta magát; társai elosontak. Vincennebe vitétt, s csak arra kérte társait, hogy Barbés-val, a tőkékjével, kiaz egész játékot elveszté, egy börtönbe ne tésessék. „Nincs Franciaországnak valódi republicanus embe-

re, csak én” ezt mondogatá utközben gyakran. Komoly nyugtalanságotól félnek ismét azon munkások részéről, kik a nemzeti gyárhelyeken foglalkoznak. De kiket most a tartományokba szándék küldeni, hogy ott a földmivelést segítsék elő. — Már kijelölték a napot is, midőn ezen osztály minden erejét összeszedve eddig nem látott demonstrációt akar az uralkodó párt ellen intézni. — A merény napja június 14ke.

A máj. 26és 27i conventulések, minthogy semmi közfontosságú politikai tárgy szőnyegre nem hozatott, néptelen volt; többnyire jegyzőkönyv-hitelesítés, s javaslatok tételével fejeztetett be.

OLASZORSZÁG. Nápolyból május 21én kelt levél az ottani dolgokról a következőket írja; a hat óráig tartott megszálásban elestek száma 1753 emberre megy. A kegyetlenség minden alakban gyakoroltattott, gyermekek, nők, öszaggastyányok szurattak keresztül, megégettettek; vagy agyonütöttek; ehhez lehet gondolni a lazzaronik dühöngését, rablását s t. b. kik az ő bourbon-zászlókkal húzódtak át a városon, s gunyosan kacagtak a végsőt vonaglókra; s éltették a királyt. A király megjelent az erkélyen, s megköszönte hűveinek (?) szeretetét. A nemzetőrség fölőszlatott, úgy a kamarák is; a város le van fegyverezve, piszkos lazzaroni kölykek nevetgélve hurcolják a becsületes honvédektől elszedett fegyvereket. A katonaság hallatlan megve-

tést tanusit a város népe iránt; a rendőség régi alakában ismét föllállított, s a becsületes polgároknak kalapot kell emelni előttük; minden hirlap, falragaszok, s többeknek az utcán együtt beszélgetése megtiltott. A város ostrom állapotban van. Romeo, Pellicano, Scialoja, Saliceti megmenekültek; s a ki csak tud hova, szalad e szomorú város falai közül. — A calabriaiak határozottan egyesültek az utolsó Bourbon élete ellen, s ennek órája nem sokára ütend. A francia hajók híven elszállítják a menekülteket Siciliába és Gazlabriába, s 14 nap mulva egész Calabria talpig fegyverzetten lépend sikra. Ferdinánd király elveszettek tekintetével, eddig a nemzet gyűlöletét megosztá minisztereivel, most egészen magának tarthatja. Nápoly a romlásnak szentelt város. A legyőzöttekkel bánásmód a legvadabb, holnapra ismét újabb kegyetlenségről beszélnek. Labrano katonai szigorral dítálja parancsait; a tartomány nem biztos, mindennel megtámadtatnak az utasok; ez volt akarata a királynak, midőn 1000 gályarabot szabadított fel bilincsei alól. A schweizi szolgálattelkü katonaságnak állása megnehezült méreg és tör, mit nyilván és alattomban várhatnak.

Aldunai tartományok. Orosz emissáriusok lépék el a tartományokat épen úgy, mint most esztendeje a sáskák. Oroszország most még egyszerűbb hadi készüléteket tesz, mint Sándor alatt tett Napoleon ellen. Az orosz határszél Moldva felé a Prut folyam hosszában seregekkel van ellepetve; több pontokon pedig valódi táborállás rögtönzötetett; kiváltkép Ifusch, és Faltsi közt Pruton innét nevezetes tábori erőközpontosított az erdélyi vonaltól alig 5—6 katonajárású naptávolságra. Ezenkívül egy nagy seregosztály, legkivált lovasokból Jekaterinoslax, és Kiew felé indulóban van. A nyers, tudatlan orosz nép czárja irányában minden kigondolható mód és eszközzel, fanatisáltattott. — Azonnal Duhamel tábornoknak Jassyba lett érkezése után a herceg régi házi orvosa, mint legbizalmasabb barátja előtt közvetkező nyilatkozatot tett: „Itt a pillanat, melyben Oroszország nagy, igen nagy lehet, s az orthodox görög vallás uralkodó vallása emelkedék: ellenben Ausztria, mint európai hatalmasság, eltűnjék.”

AUSZTRIA. Az alkotmányos prágai újság mehozván Bécsbe a csehek ideiglenes kormányalakításának híret, a miniszterium azonnal öszszüelt, s a felséghez küldötséget bocsátott, mely a csehek ezen lépésének törvénytelenőségét kimutatván, annak helybenhagyását megelőzve, egyszerű parancsot bocsátott Csehország tartományfőnökehez, miszerint e kormányt el ne ismerje, s ez iránt felelőssé tétetett.

Bécsben a glacion toborzás tételét, a napszám-

sok nagyszámban gyűltek öszsze, de kijelenték: miszerintrajok jelenleg Bécsnek is szüksége levén egyéb czélra nem vállalkoznak; ha majda fővárosban minden rendén lesz, akkor aztán mennek, hova a birodalom ügye parancsolandja; ezen fölül egy napszám-szónok kijelenté azt is, hogy a kormány gondoskodik előbb egyenruháról, és tiszta szállásokról, s csak azután kezdje meg a toborzást, ne hogy úgy járjanak a magukat elszántak, mint Bruk és Ujvárosban történt, hol az önkéntesek majdnem tétőtől emésztették meg.

A prágai alkotmányos újság közli azon alkotmány-javaslatot, melyet a nemzeti választvány Csehországra nézve kidolgozott. Főbb pontjaira megvizsgatendünk.

Prága május 29én. A szláv congressusra megjelenő vendégek száma mind inkább szaporodik. Lengyelek, horvátok, illyrek, szerbek folyvást érkeznek; s napokban váratik Montenegroból a vladika is. A gyűlés megnyitása ünnepélyes itteni tisztelet előztetik meg, szerb pópák működése mellett. A vitálás alá veendő tárgyakra nézve — négy nyelven szerkesztendő program fog megjeleni, t. i. lengyel, cseh, illyr, és német. A program főbb pontjai lesznek: 1.) A szláv elem fontossága az osztrák császárságban, s azok kölcsönös viszonyai; 2.) a szláv népek viszonyai az osztrák császárság egyéb népeivel; 3.) az osztrák birodalmi szlávok mostani viszonyai Európa egyéb szlávjaihoz; 4.) Azon viszonyok meghatározása, melyben az ausztriai szlávok Európa egyéb szláv népeihez vannak. — Bán a horvát tartományi gyűlésre meghitta a csehek is; levele iszonyu lelkesedéssel fogadtott.

A táborból érkezett hírek szerint Radeczky táborvezér május 27én éjjel 43 ezer emberrel 150 ágyúval, s 6 röp-pentyüteleppel Veronából Mantua felé indult; három napra el van látva élelmiekekkel; a nehezebb málhák, és társzerek visszahagyattak, a katonák csupán könnyű köpenyvel látvák el, hogy még az éjjel az ellenséges tábor előtt Pastrenonál elvonulhassanak. E terv egészen sikerült s nem sokára eldöntö ütközetről fogunk hallani. Bocher vezérőrnagy 15 ezernyi erővel Verona fedezésére vissza maradt. Ezen tábor erősítésére újabb hadosztályok vagynak utban.

Radeczky táborával Mantuába érkezvén egy osztály által azonnal a felső Etsch völgyben az ellenséges balszárnyának látszólagos megtámadását parancsolta. Május 29kén Mantua erősség védelme alatt Mincio folyamon átvonult, s ez által a piemontiaktól folyó-hosszant hányt sánczokat megkerülte; hogy szárazra jusson, a Courlatonnál megerősített állomást kelle megtámadni. 3 óra alatt a vonal elfoglaltott, s 2000 fegyveres lón fogollyá; a császáriak vesztesége 200—300 halott és sebesültre tétetik, kik közt 40 tiszt. — 30án a fő tábornok a Mincio mellett fölfelé vonult, hogy az ellenség visszavonulásátának útját bevágja.

68ik szám.

Hirdetvény.

Mely szerint az álladalmi hradek és lykavai uradalmak igazgatósága részéről közhírré tételik: hogy ezen uradalmakhoz tartozó alább megjegyzett haszonvételek, és pedig

A) a hradeki hivatal iróteremében f. 1848d. eszt. novemb. 11től kezdve, 5 egymásután következő esztre ugyan e folyó 1848. évi június 19. (tizenkilencedik) napján tartandó közárverés után:

- 1) a hradeki Mravnik nevezetű korcsma mézsárszékkel együtt - - - 50 pft.
2) a hradeki Podjatzkova nevezetű korcsma mézsárszékkel együtt - - - 32 pft.
3) a piaci csapszék - - - 26 pft.
4) a fekete-vági korcsma mézsárszékkel együtt - - - 40 pft.
5) a vichodnai korcsma mézsárszékkel együtt - - - 70 pft.
6) a verbicz-hustaki korcsma mézsárszékkel együtt - - - 80 pft.
7) a hibbei korcsma mézsárszékkel együtt - - - 60 pft.
8) a szihottyi korcsma mézsárszékkel együtt - - - 30 pft.

Hirdetvény.

Melly szerint az álladalmi hradek és lykavai uradalmi igazgatóság részéről közhírré tételik: hogy a lykavai uradalomhoz tartozó Rózsahegy-i serfőző- és pályinkaház megkivántató felszereléssel együtt, és mellette levő félholdnyi kert s 12 1/2 holdnyi rétek és szántóföldek, f. e. június 26ik (huszonhatodik) napján 1848iki no-

Árverési hirdetvény.

Az ó-budai kincstári igazgatóság részéről ezennel közhírré tételik: hogy f. eszt. június 27én (huszonhetedikén) Budaörsön következő mennyiségű birkák többet ígérés után készpénzfizetés mellett elárvereztetnek:

- 1) öreganyák ellésre még alkalmasak 236.
2) két évesek - - - 11 1-3

Table with 2 columns: Description of items (e.g., 9) a' plostin-illyanoi korcsma mézsárszékkel együtt) and Price (e.g., 30 pft.).

vember 11től kezdve 4 egymásután következő esztendőre, a rózsahegy-i szt. Zófia kastély tisztartói hivatal iróteremében tartandó árverés után haszonbérbe fog adatni. Mihez képest minden vállalkozni szándékozók 120 pft. bántépénzzel ellátva, a fenkitett helyre és időre meghívattak. — 1-3

Table with 2 columns: Description of items (e.g., 3) egy évesek) and Price (e.g., 100).

É R T E S Í T Ó.

Hirdetvény.

Felsőbb jóváhagyásból közhírré tételik, hogy folyó eszt. június 30kán (harminczadikán) Tarcalon a kir. tisztartói laknál tartandó nyil-

Gőzhajózási jelentés.

Alulirt főügyvivőség tisztelettel jelenti, hogy a Szolnok és Tokaj közt járó gőzhajók következő állomásokat:

- Tiszabó
Rof
Tisza-Abád
Tisza-Füred
Cege
Tisza-Keszi
Kenéz
Eszlár

mind föl mind lementi utjokban érintik.

Pest, június 1jén 1848.

A cs. kir. szabadútku első dunagőzhajózási társaság főügyvivősége. 2-3

Pesti takarékpénztár. Státuspapírosok értéke ismét lejjebb szállván, ezennel mind azok, kik a Pestmegye pártfogása alatt álló hazai első Takarékpénztártól státuspapírosok letétele mellett kölcsönt nyertek, kölcsönösség nélkül sürgetően felszólíttatnak, hogy folyó június 15kéig az intézet pénztárnokánál az időközi ér-

Sztrebiszky egyik legjelesebb photograph, s daguerrotip festőnk, kinek élethíven találó művészetét igen sok, s mind jól sikerült próbái tanusítják, ajánlja a tisztelt közönségnek szolgálatát; lakik a bálvány utcában.

Gozon Antal, ur kinek czime s lakhelye nem tudatik, bizodalmasan kéretik, sziveskedjék az első dunagőzhajózási-társaság pesti hivatalában egy vele történendő közlés végett megjelenni. 2-2

A kiadótulajd. april 18kai betegeskedése ótaszerkeszti Királyi Pál. — Nyomatik Trattner-Károlyi betűvel uri-uteza, 453. szám.

1848.

ványos árverés alkalmával 1847ik évi tokaji uradalmi termésű 97 hordó közönséges, és két hordó négy puttonyos máslásbor, készpénz befizetés mellett el fog adatni. Kelt Diósgyőrön, majus hó 12én 1848. 1-3

Uj népkönyv! „a jó házigazda“

Népszámára életszabályul, és a békés uton kivívt jogegyenlőség, testvériség, sajátó és alkotványos szabadság emlékeül írta s kiadta

Májér István,

esztergami tanár, 1848. Ára egy szines borítékba fűzött példánynak csak 4kr. pp. 8r. IV. 40. l.

Kapható Pesten, E m i e h Gusztávnál, Esztergamban a szerzőnél. 2-3

ték hiányt kipótolni el ne mulasztják: ellenkező esetben az általok kiadott kötelező tértvényben kitett törvényes rövid eljárás szigora fog ellenük a kitett napon tul igénybe vételni. Kelt Pesten, június 2kán 1848. — Választványi határozatból. S z a l a y J ó z s e f, m. k. jegyző.

vasár... Megjel... kész... szeri... állít... mitv... pest... döss... hete... ten p... tal l... FO... kézir... megye... köréből... K... dunai... É... nyunk... napru... szer... szerül... pénzt... ték sz... riméj... fölső... nyiség... érezt... ből k... te réz... óvizi... nyert... megk... érték... ezüst... verem... kedn... mény... hetné... magy... az ar... miatt... galm... és p... nyiré... a' pé... lunk... látt... kincs... réz h... fölü... aláb... gét i... milli... kibo... tiót v... rem... dön... ség... azon... rint... jelen... maz... rész... lem... va... mag... ,,hi...